Školy bez mobilů, třídy ožívají

07.05.2026

Školy na Trojce omezují používání mobilů. Opatření má zlepšit vztahy ve třídách a hledat vyvážený přístup k digitálním technologiím.

Přesně polovina z deseti základních škol na Praze 3 v poslední době přistoupila k výraznější regulaci používání mobilních telefonů. Na těchto školách žáci pro příchodu do budovy odevzdávají mobily do speciálních boxů. Každá zvolila trochu jiný model, všechny ale spojuje stejný cíl: zlepšit soustředění žáků, vztahy mezi nimi a celkové prostředí ve škole. V ostatních školách přistoupily k omezením mobilů, které platí ve vybraných zónách, jako jsou společné prostory a jídelny, případně se vztahují na žáky nižších ročníků. Další školy volí přístup, kdy je užívání zařízení umožněno v rámci přestávek, jak vyplývá z aktuálních dat zřizovatele.

Praha 3 se tématu bude věnovat i do budoucna. Dne 27. května pořádá v žižkovském Atriu kulatý stůl, kde se bude diskutovat o digitálním wellbeingu na školách a jak na něj. Promluví zde odborníci i zástupci škol ze Žižkova, Jarova a Vinohrad.

Nejnověji začala hned po jarních prázdninách zdravý pří stup k digitálním technologiím prosazovat Základní škola Lobkovicovo náměstí. Mobily žáci odkládají po příchodu do školy do boxů, kde zůstávají uzavřeny ve sborovně. Během vyučování mají žáci přístup do online světa prostřednictvím školních tabletů a notebooků. Ke svým mobilům se dostanou jen v tzv. mobilní zóně. Porušení pravidel si děti samy zaznamenávají do předtištěných bločků. Po třech záznamech s nimi o pravidlech a jejich dodržování mluví třídní učitel.

Škola na Lobkovicově náměstí, známá také jako Lobkovičák, zároveň vytvořila koncept pod názvem „Digi zdravá škola“. Na jeho zavedení se připravovala od loňské ho podzimu. „Nechtěli jsme, aby to žáci vnímali jen jako zákaz. Jde o změnu kultury školy a prostředí, ve kterém chceme učit,“ vysvětluje ředitelka Kateřina Mikulková. Chodby školy teď zdobí plakáty, které na téma „Digi zdravá škola“ vytvořily děti. Jsou mezi nimi i ty, které s konceptem nesouhlasí.

Podobnou cestou se už v září vydala Základní škola na náměstí Jiřího z Poděbrad. „Primární je pro mě bezpečné prostředí pro všechny,“ říká ředitelka Jana Petřinová. Zdůrazňuje přitom, že regulace neznamená odmítnutí technologií: „Nejde o to, že bychom je nepoužívali. Využíváme je řízeně.“

Učitelé na Základní škole Chelčického vybírají telefony do boxů, které zůstávají přímo ve třídách. Děti je na pokyn učitele mohou použít ve výuce. „Bylo vidět, že žáci mají stále tendenci dívat se do mobilu a těžko udrží pozornost,“ zdůvodňuje změny ředitel Pavel Ostap. Dodává, že o přestávkách děti „seděly vedle sebe, ale nekomunikovaly spolu. Vypadalo to, že mobil byl jejich hlavní partner.“

Na všech zmíněných školách se opatření okamžitě promítla do atmosféry o přestávkách. Kde dřív seděly děti s hlavami nad displeji, se teď znovu rozléhá hluk. Školy proto sáhly k opatřením, která mají děti

motivovat k jinému trávení času. Nakupují vybavení na stolní tenis, společenské hry nebo stolní fotbal. Školy do změn zapojují své žáky a snaží se vycházet z jejich přání.

Podle metodiky Ministerstva školství z roku 2026 mohou ředitelé škol používání mobilů omezit nebo zakázat prostřednictvím školního řádu, přičemž konkrétní nastavení je na vedení školy. Metodika zároveň zdůrazňuje, že cílem není technologie ze škol vytlačit, ale naučit žáky s nimi zacházet „bezpečně, odpovědně a přiměřeně svému věku“. Klíčová je také spolupráce mezi školou, žáky a rodiči.

Zřizovatelem základních škol jsou obce. Ty ale nemůžou školy do regulace mobilů nutit nebo jim ji zakazovat. „Otázku omezení mobilů ve školách vnímám zejména jako rodič a musím říct, že mi to dává smysl. Bez mobilu si budou děti o přestávkách víc povídat a víc se kamarádit. Navíc školy, které se k tomuto kroku odhodlaly, zatím hlásí spíše pozitivní dopady,“ říká starosta Michal Vronský.

Místostarosta pro oblast školství Filip Málek souhlasí s tím, aby děti místo mobilů dostaly alternativy. „Někdy se na děti zlobíme, že pořád koukají do mobilu. Jenže ony v takovém světě vyrůstají. Vždyť i pro nás dospělé je těžké telefon odložit. O to důležitější je nabízet dětem ve škole i mimo ni alternativy: prostor na volnou hru, sdílení a společné zážitky. A taky jim jít příkladem,“ doplňuje místostarosta Filip Málek.

Opozičnímu zastupiteli Filipu Nekolovi se nelíbí, když děti netráví čas spolu, ale s mobily. „To nechci ani pro děti na Trojce, ani pro svou dceru. Je dobře, že naše školy to vzaly do vlastních rukou. A taky je zapotřebí podporovat opatření, která vedou k lepším vztahům mezi dětmi, většímu soustředění a zdravějšímu prostředí,“ uvádí Filip Nekola.

Praha 3 se tématu věnuje a diskuzi o něm podporuje. Veřejnost se o tom může přesvědčit na již zmiňovaném kulatém stolu v Atriu.

Zkušenosti samotných žáků ukazují, že změna není jednoduchá, ale postupně si na ni zvykají. „Ze začátku to bylo divné, měla jsem pocit, že mi mobil chybí,“ popisuje změny Aurelie Christov ze 7. C ze ZŠ Lobkovicovo. Její spolužačka Olivie Zemanová zároveň ale dodává: „Je vidět, že se víc bavíme mezi sebou.“ Podle obou žaček je teď ve škole natolik živo, že tím občas trpí inventář. Nikdo ze 7. C prý ještě nevyplňoval lístek za nedovolené použití mobilu. Žáci vyšších tříd se s opatřeními sžívají hůř, a když je chtějí obcházet, není to těžké. Stačí před začátkem vyučování říct, že si mobil zapomněli doma. Nikdo je nešacuje ani nevyslýchá.

Na Základní škole Lobkovicovo vznikl tým pěti učitelů, který změny připravoval několik měsíců. „Museli jsme promyslet, jak to nastavit v praxi, aby to bylo funkční a zároveň co nejméně zatěžující pro děti i učitele,“ uvádí učitel Radek Galabov. „Bylo nám jasné, že pouhé schování telefonu do kapsy nestačí, protože to pro děti znamená velké pokušení,“ dodává učitel. Když dřív po ránu vstoupil do třídy, kolikrát ani nebylo rozsvíceno. Obličeje dětí ozařovalo modré světlo obrazovek. Teď se děti víc zapojují do dění ve třídě, zároveň ale nesmějí ztratit kontakt s technologiemi.

S tím souvisí pojem digitální wellbeing — tedy schopnost udržet zdravou rovnováhu mezi online a offline světem. Jak uvádí metodika ministerstva školství, nadměrné nebo nevhodné používání mobilních telefonů negativně ovlivňuje soustředění, učení, mezilidské vztahy i psychickou pohodu žáků.

Digitální technologie ze škol nemizí, ale jejich používání je cílené. To se ale neděje jen na školách, které přistoupily k omezení mobilů. Například Základní škola Jarov, která mimo jiné povoluje mobily o přestávkách, se zaměřuje na práci s informacemi a rozpoznávání dezinformací. Vyučuje taky programování, robotiku a programy pro práci s texty, tabulkami a prezentacemi. To poskytují i jiné školy. ZŠ Lupáčova se navíc zaměřuje i na tvorbu digitálního obsahu — grafiku, střih videa a digitální kresbu.

ZŠ Jaroslava Seiferta nabízí žákům volitelný předmět moderní technologie, ve kterém děti vede

k praktickým dovednostem v robotice, virtuální realitě nebo práci s 3D tiskem. Hned několik škol se věnuje inovaci výuky prostřednictvím nástrojů umělé inteligence. ZŠ Jeseniova například ověřuje její použití v roli pomocníka učitele při tvorbě slovního hodnocení žáka.

Zkušenosti z Prahy 3 ukazují, že cílem není návrat do „beztechnologické“ minulosti, ale hledání rovnováhy. Podle učitelů mají být digitální nástroje užitečné, nikoli dominantní.